

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка**

ІНІ інститут педагогіки і психології

Кафедра дошкільної і початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІНІ інституту
педагогіки і психології

С.М. Кондратюк

28 серпня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВЗАЄМОДІЯ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ З РІЗНИМ
СОЦІАЛЬНИМИ ІНСТИТУЦІЯМИ**

галузь знань А Освіта

Спеціальність А2 Дошкільна освіта

Освітньо-професійна програма Дошкільна освіта

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією ІНІПП

28 серпня 2025 р.

Голова

Бондаренко Ю. А.

доктор пед. наук, проф.

Розробник:

Гаврило О. І., канд. біол. наук, доцент, доцент кафедри дошкільної і початкової освіти

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри дошкільної і початкової освіти

Протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Павлущенко Н. М., канд. пед. наук, доцент

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Магістр	Нормативна	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
1-й		1-й	
Лекції			
12 год.		2 год.	
Практичні, семінарські			
16 год.		4 год.	
Самостійна робота			
60 год.		82 год.	
Консультації:			
2 год.		2 год.	
Вид контролю: Залік			
Загальна кількість годин – 90			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою є набуття майбутніми магістрами дошкільної освіти знань про компоненти та особливості управління педагогічною взаємодією з батьками вихованців, майбутніми вихователями, що проходять практику у ЗДО, діловою взаємодією з органами місцевої влади та іншими освітніми закладами різних рівнів, що сприятиме ефективності освітнього процесу в закладі дошкільної освіти; формування умінь міжособистісних взаємин у комунікації з представниками різних соціальних інституцій.

Завдання курсу:

- здатність до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків своїх дій; управління якістю роботи, що виконується;
- усвідомлення відмінностей між різними типами сімей задля побудови гармонійних відносин з родинами вихованців та забезпечення ефективної співпраці з ними;
- оволодіння знаннями про соціально-педагогічний патронаж дітей і сімей та шляхи його організації в умовах виховного простору закладу дошкільної освіти;
- оволодіння вміннями знаходити різноманітні шляхи співпраці з державними закладами та громадськими організаціями;
- формування вміння реалізовувати індивідуально-персонізовану модель педагогічної взаємодії з батьками;
- формування вміння керувати педагогічною діяльністю майбутніх та молодих вихователів з метою цілісного педагогічного впливу на дитину;
- оволодіння досвідом створювати та випробовувати на практиці стратегії виховного впливу, які визначаються потребами родини та громади.

Навчальна дисципліна спрямована на формування у майбутніх магістрів дошкільної освіти таких загальних і професійних компетентностей:

Класифікація компетентностей	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність	Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.			
Загальні компетентності				
КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, на основі етичних міркувань (мотивів).	Знати основні принципи державної політики України у сфері освіти і національно-патріотичного виховання дітей та молоді, просвітницькі програми щодо популяризації національних традицій.	Вміти відстоювати власну громадянську позицію, застосовувати новітні освітні технології в реалізації заходів національного спрямування з дітьми та молоддю.	Створювати педагогічний соціум у закладах різних типів дошкільної освіти як модель демократичного суспільства; налагоджувати соціальну взаємодію з різними суб'єктами освітнього процесу.	Усвідомлювати відповідальність за формування світогляду майбутнього громадянина України; брати участь у житті демократичної, соціальної, правової держави і громадянського суспільства України.
КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	Знати особливості та етапи творчого процесу, механізми реалізації інноваційних ідей в дошкільній освіті та забезпечення її якості	Вміння генерувати нові ідеї для роботи з дітьми різного віку (зокрема з особливими потребами), використовувати оригінальні рішення, передбачати їх ефективність і результативність.	Залучати до інноваційної діяльності однодумців, активізувати колектив професіоналів до продукування й обговорення креативних ідей і їх успішного втілення.	Усвідомлювати необхідність впровадження нових ідей в закладах дошкільної освіти, ураховуючи зміни, що відбуваються в суспільстві.
КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Розуміти зв'язки між розвитком, навчанням і вихованням дітей раннього і дошкільного віку та інтерпретувати їх у процесі практичної підготовки.	Уміти обігрувати педагогічні ситуації, спрямовані на формування й розвиток особистості дитини-дошкільника, аналізувати результати та	Презентувати результати своїх досліджень у формі доповідей на науково-практичних конференціях, семінарах, оформлювати у вигляді	Брати на себе відповідальність за впровадження інноваційних підходів у практику роботи з дітьми раннього й дошкільного

		проекувати шляхи вдосконалення освітнього процесу в закладах дошкільної освіти.	тез, статей; обмінюватись накопиченим досвідом.	віку.
КЗ-5. Здатність працювати в команді.	Знати та усвідомлювати необхідність роботи в команді для створення доброзичливої атмосфери та дружніх взаємовідносин в колективі закладу дошкільної освіти та в роботі з батьками	Володіти вмінням вибудовувати алгоритм ефективної взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу та планувати стратегію розвитку колективу.	Толерантно ставитись до думок і позицій інших учасників освітнього процесу та колективу в цілому, виявляючи педагогічний такт і повагу.	Відповідально ставитись до прийняття колективних рішень, аргументовано пропонувати й відстоювати власні ідеї, пропозиції.
КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.	Знати і керуватися в професійній діяльності загальнолюдськими цінностями та міжнародними нормами з дотримання прав і свобод людини. Знати і розуміти аксіологію етнічних особливостей різних народів, представники яких проживають в Україні.	Аналізувати та враховувати в професійній діяльності етнокультурне розмаїття сучасного українського суспільства та суб'єктів освітнього процесу. Оцінювати доцільність застосування надбань культури різних народів, представники яких проживають в Україні та регіоні, і впроваджувати їх у освітній процес закладів освіти.	Спілкуватися та співпрацювати в мультикультурному середовищі з представниками різних культур на засадах взаємоповаги й взаємопартнерства; залучати представників культурних національних товариств до співпраці з виховання та соціалізації дітей і студентської молоді.	Формувати стратегію подолання міжнаціональних проблем, брати на себе відповідальність за хід і результати співпраці з представниками різних культур, за реалізацію прийнятих рішень.

КЗ-7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Розуміння значення і сутності проблеми та способів її вирішення на практиці.	Уміти аналізувати державні документи, визначати суперечності щодо актуальності обраної проблеми та розробляти план вирішення проблеми.	Здатність презентувати проблему, залучати й переконувати учасників у важливості та знаходити спільні шляхи ефективного вирішення проблеми.	Відповідально ставитися до розробки вирішення проблеми та організації її проведення.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.	Знати традиційні та інноваційні технології методичного супроводу навчально-виховного процесу в закладі дошкільної освіти. Знати сучасні методичні розробки та досягнення вітчизняних і зарубіжних педагогів у галузі дошкільної освіти.	Уміти застосовувати в практичній діяльності здобутки сучасних науковців (вітчизняних і зарубіжних) та педагогів-практиків, спрямовуючи їх на особистісний розвиток кожної дитини дошкільного віку.	Будувати комунікативну стратегію, тактику та техніку взаємодії з колективом закладу дошкільної освіти, організовувати спільну діяльність для обміну досвідом, впровадження в роботу наукових наробок з метою підвищення особистісного рівня.	Відповідально ставитись до добору матеріалів методичного супроводу освітньої діяльності та рівня володіння сучасними техніками.
КС-4. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти.	Знати джерела фінансування, кошторис доходів та видатків як основний планово-фінансовий документ, його структуру, принципи фінансування, показники та контрольні цифри для складання кошторису; правила ведення та зберігання фінансової документації.	Уміти планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти: розробляти та контролювати кошторис доходів та видатків, раціонально використовувати кошти, економити ресурси, залучати додаткові джерела фінансування для розвитку закладу дошкільної	Здійснювати ділове спілкування з різними категоріями працівників, відповідальних в закладі дошкільної освіти за виконання фінансово-господарської діяльності. Колегіально вирішувати питання планування бюджету та раціонального використання коштів.	Забезпечувати прозорість та ефективність розподілу й використання коштів. Дотримуватись фінансової дисципліни, норм планування і термінів фінансової звітності.

		освіти, вести та зберігати звітну документацію		
КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти та в галузі практичної психології.	Усвідомлювати важливість впровадження наукових розробок в навчально-виховний процес закладів дошкільної освіти та розуміти власні можливості щодо їх використання в практичній діяльності.	Уміти здійснювати відбір наукових розробок в галузі дошкільної та інклюзивної освіти, та вміло адаптувати їх до рівня розвитку дітей в освітньо-виховному середовищі закладів різного типу.	Інформувати колег по роботі про власні результати пошуку шляхів підвищення рівня розвитку дітей.	Проявляти самостійність в організації освітнього середовища для реалізації наукових розробок та проведення власного наукового дослідження.
КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.	Розуміти сучасні вимоги щодо рівня власної професійної компетентності, а також до організації просвітницької діяльності серед громадськості, колег та батьків.	Уміти аналізувати й оцінювати актуальність дібраного матеріалу, інноваційних методик та нестандартних форм для підвищення інтересу вихователів, батьків та громадськості в досягненні спільної мети – підготовки дітей до дорослого життя.	Висловлювати критичні й об'єктивні судження щодо результатів своєї роботи та просвітницької діяльності колег.	Спрямовувати необхідну інформацію на підвищення психолого-педагогічної компетентності і вихователів, батьків, громадськості, застосовуючи інтерактивні методи взаємодії.
КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.	Знати і розуміти соціально-психологічні підходи до взаємодії закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями. Знати форми партнерської роботи з батьками, індивідуальні,	Уміти поширювати і застосовувати у власній педагогічній діяльності досвід сімейного виховання; планувати роботу з проблемними сім'ями; організовувати співпрацю	Ініціювати і розвивати партнерські відносини з батьками, соціальними, громадськими, професійними інституціями. Активно впливати на проблемні сім'ї через різні	Нести спільну відповідальність з батьками, соціальними, громадськими, професійними інституціями за розвиток і виховання дітей. Розширювати повноваження батьків у робо-

	групові, масові технології соціальнопедагогічного патронажу сімей, зміст та форми просвітницької роботи серед громадськості.	з органами місцевого самоврядування з науковими, соціальними, медичними та іншими установами та працівниками.	форми комунікативної взаємодії, поширювати психологопедагогічні знання серед населення й батьків.	ті закладу дошкільної освіти через діяльність батьківських зборів, батьківського комітету тощо.
КС-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.	Знати законодавчу базу, нормативно-правові документи, що регламентують діяльність закладів дошкільної освіти. Розуміти принципи, завдання та зміст адміністративної, методичної, проектної, освітньої діяльності в закладах дошкільної освіти.	Уміти планувати роботу закладу дошкільної освіти, опираючись на державні нормативно-правові документи; застосовувати різні форми управлінської діяльності, дотримуючись професійної етики.	Доводити до відома працівників та обговорювати зміст законів, нормативно-правових актів, що регулюють діяльність закладів дошкільної освіти.	Нести відповідальність за функціонування закладу дошкільної освіти як осередка культури, здатного до організації безпечної життєдіяльності дітей в рамках нормативно-правового регулювання.
КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.	Усвідомлювати сучасні вимоги суспільства до професії педагога, оцінювати й співвідносити рівень своєї професійної готовності зі світовими та вітчизняним тенденціям розвитку освіти, володіти інформацією про систему безперервного навчання впродовж життя.	Використовувати широкий спектр форм, засобів, методів самоосвіти і самовдосконалення. Проектувати подальше особистісне зростання, володіти технологіями самовдосконалення.	Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для професійної самоосвіти та особистісного зростання.	Підвищувати свій інтелектуальний рівень у сфері професійних інтересів, проектувати подальше особистісне зростання, володіти технологіями самовдосконалення проявляти творчість, активність, прагнути досягнення успіху на ринку праці.
КС-12. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до	Володіти інформацією про потреби й тенденції розвитку дошкільної освіти, про	Уміти збирати й систематизувати інформацію про проблеми й перспективи розвитку до-	Взаємодіяти з інституціями, знаходити партнерів, проводити з ними конструктивні переговори,	Залучити колег, батьків, зацікавлених осіб до створення, обговорення, реалізації

нових ситуацій професійної діяльності.	державні установи та громадські організації, що реалізують різні проекти спрямовані на покращення якості освіти, в тому числі й інклюзивної. Знати вимоги та порядок розробки проектів, подання їх на конкурс, процедуру реєстрації, джерела можливого фінансування.	шкільної освіти, налагоджувати співпрацю з установами, громадськими організаціями, професійними асоціаціями, діяльність яких спрямована на підвищення якості дошкільної освіти. Розробляти та реалізовувати спільні інноваційні проекти, проводити різні форми методичної роботи з підвищення рівня педагогічної майстерності фахівців галузі дошкільної освіти.	вносити пропозиції при вирішенні завдань покращення якості освіти, в тому числі й інклюзивної.	інноваційних проектів, спрямованих на забезпечення якісної доступної освіти, у тому числі й для осіб із особливими освітніми потребами. Організовувати роботу в командах.
КС-13. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.	Розуміти сучасні вимоги щодо професійної компетентності та етики, до загальних норм поведінки і діяльності щодо громадськості, колег та батьків.	Уміти аналізувати й оцінювати актуальність інформації, змісту, інноваційних методик та нестандартних форм для підвищення інтересу вихователів, батьків та громадськості у взаємодії.	Висловлювати критичні й об'єктивні судження щодо результатів своєї роботи та просвітницької діяльності колег у коректній формі, дотримуючись правил позитивного спілкування.	Спрямовувати необхідну інформацію на підвищення рівня доброчисливості й позитивної психолого-педагогічної атмосфери в міжособистісному спілкуванні вихователів, батьків, громадськості.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Одночасно з вивченням даного курсу здобувач вищої освіти повинен оволодіти знаннями в галузі інформаційних та інноваційних технологій

освіти, мати загальні знання з педагогічних, психологічних, правових галузей та комунальної і дошкільної гігієни.

Результати навчання за дисципліною

ПРН 1	Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти та практичної психології в Україні.
ПРН 2	Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.
ПРН 3	Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів.
ПРН 4	Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.
ПРН 5	Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.
ПРН 7	Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу психології та дошкільної освіти.
ПРН 8	Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя та практичного психолога закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.
ПРН 10	Володіти вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.
ПРН 11	Організовувати харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей.
ПРН 12	Уміти планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти.

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	<i>магістрант:</i> – володіє на високому рівні теоретичними і практичними знаннями зі співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями; – знає зміст основних розділів навчальної дисципліни; – викладає навчальний матеріал з кожної теми у повному обсязі та ілюструє його практичними приладами; – на високому рівні володіє методикою застосування сучасних технологій співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями; – володіє традиційними та новими методичними підходами до викладання конкретних тем, наводить приклади за сучасними підходами та приклади з передового педагогічного досвіду; – робить узагальнення та ілюструє теоретичні положення прикладами щодо викладання конкретних тем навчальної дисципліни з використанням сучасних навчальних технологій, уміє застосовувати набуті знання у різних практичних ситуаціях.
82 – 89	<i>магістрант:</i> – володіє на належному рівні теоретичними і практичними знаннями зі співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями; – знає зміст основних розділів навчальної дисципліни; – знає обсяг та послідовність викладу навчального матеріалу певної теми, достатньо повно та усвідомлено викладає навчальний матеріал; – володіє на належному рівні сучасними технологіями співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями; – знає традиційні і нові методичні підходи до викладання конкретних тем; – вміє робити узагальнення та ілюструвати теоретичні положення прикладами щодо конкретних тем співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями з використанням сучасних навчальних технологій, застосовувати набуті знання у різних практичних ситуаціях.
74 – 81	<i>магістрант:</i> – володіє на достатньому рівні теоретичними і практичними знаннями зі співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями; – знає зміст основних розділів навчальної дисципліни; – знає обсяг та послідовність викладу навчального матеріалу певної теми, достатньо повно та усвідомлено викладає навчальний матеріал; – володіє на достатньому рівні сучасними технологіями співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями; – знає традиційні і нові методичні підходи до викладання конкретних тем; – вміє робити узагальнення та ілюструвати теоретичні положення прикладами щодо викладання конкретних тем співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями з використанням сучасних навчальних технологій, проте припускається незначних огріхів, застосовувати набуті знання у різних практичних ситуаціях.
64 - 73	<i>магістрант:</i> – володіє теоретичними знаннями зі співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування;

	– знає науково-методичні засади співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями; – знає зміст основних розділів навчального предмета, але допускає неточності у викладі обсягу та порушує послідовності подання навчального матеріалу; – виявляє поверхові знання у висвітленні певних тем курсу; – не володіє на належному рівні сучасними педагогічними технологіями співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями; – на низькому рівні володіє традиційними і нетрадиційними методичними підходами до викладання конкретних тем; – узагальнення, які робить магістрант, стосуються лише конкретних питань навчального матеріалу.
60 – 63	<i>магістрант:</i> – володіє теоретичними знаннями зі співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями на низькому рівні; – знає науково-методичні засади співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями на низькому рівні; – знає зміст основних розділів навчального предмета, але допускає неточності у викладі обсягу та порушує послідовності подання навчального матеріалу; – виявляє поверхові знання у висвітленні певних тем курсу; – не володіє на належному рівні сучасними технологіями співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями; – на низькому рівні володіє традиційними і нетрадиційними методичними підходами до викладання конкретних тем; – узагальнення, які робить магістрант, стосуються лише конкретних питань навчального матеріалу, які робить з допомогою викладача.
35-59	<i>магістрант:</i> – має поверхові знання зі співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями; – виявляє нечіткі знання науково-методичних засад у вивченні досвіду співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями; – допускає порушення послідовності викладу навчального матеріалу; – дає неповні відповіді щодо окремих питань співпраці ЗДО з різними соціальними інституціями; – припускається грубих помилок у викладі навчального матеріалу; – поверхово володіє традиційними і нетрадиційними методичними підходами до викладання конкретних тем; – не вміє робити узагальнень та ілюструвати теоретичні положення відповідними прикладами з використанням сучасних навчальних технологій; – не вміє застосовувати набуті знання у різних практичних ситуаціях.
1-34	<i>магістрант:</i> – не володіє навчальним матеріалом; – виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Розподіл балів

Поточний контроль								Тест	Разом	Сума
РОЗДІЛ 1				РОЗДІЛ 2						
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4			
Поточний контроль								25	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5			
Контроль самостійної роботи										
4	4	4	4	4	5	5	5			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	Відмінно
82 - 89	B	Добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	Задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4.Засоби діагностики результатів навчання

Тести; письмові роботи; презентації виконаних практичних завдань; екзаменаційний тест.

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. ПЕДАГОГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ФЕНОМЕН РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 1.1. Педагогічне партнерство у діяльності закладу освіти як передумова розвитку особистості дитини. Законодавчі засади співробітництва ЗДО з суспільними інституціями. Поняття соціально-педагогічного партнерства. Принципи партнерства в педагогіці. Педагогічна

взаємодія як необхідна умова ефективності педагогічного процесу закладів дошкільної освіти. Механізм узгодження різних позицій, наявність домовленостей (правил взаємодії), дотримання етичних норм.

Тема 1.2. Співпраця ЗДО зі школами у забезпеченні наступності освіти. Готовність дитини (психічна, фізична, знання) до школи. Допомога шкільних учителів у формуванні предметних компетентностей дошкільника.

Тема 1.3. Наукове забезпечення освіти дітей дошкільного віку. Партнерство ЗДО з закладами вищої освіти з метою підготовки фахівців дошкільної освіти. Завдання педагогічних практик у ЗДО.

Тема 1.4. Державно-громадське та державно-приватне партнерство в управлінні дошкільною освітою у Концепції освіти дітей раннього та дошкільного віку. Взаємодія з підприємствами, культурними та оздоровчими закладами. Автомномія ЗДО, її переваги, складнощі, шляхи досягнення. Організація харчування, медичного обслуговування, оздоровлення дітей. Планування та координування фінансово-господарської діяльності.

Розділ 2. ТЕХНОЛОГІЇ ЗАЛУЧЕННЯ БАТЬКІВ ДО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Тема 2.1. Педагогічна взаємодія з батьками. Управління співробітництвом з батьками. Управління педагогічною взаємодією з батьками як з представниками різних соціальних інститутів. Особливості організації взаємодії закладів дошкільної освіти з сім'єю. Встановлення контакту з сім'єю. Принципи ефективної педагогічної взаємодії з батьками за умови пріоритету інтересів дитини. Взаємодія сімей і взаємовпливи сімейного виховання. Мотивація батьківського партнерства у Концепції освіти дітей раннього та дошкільного віку.

Тема 2.2. Діагностика виховних можливостей сім'ї. Важливість діагностичних умінь у професійній діяльності вихователя. Методи діагностування сім'ї. Використання методів спостереження, включеного спостереження, бесід, анкетування. Проективна методика «Кінетичний малюнок сім'ї». Соціально-педагогічний патронаж у системі освіти.

Соціально-педагогічний патронаж у системі освіти як складова соціального супроводу, всебічна та дієва допомога сім'ї. Зміст, мета, завдання, принципи і функції соціально-педагогічного патронажу сім'ї.

Тема 2.3. Педагогічне просвітництво батьків. Педагогічна освіта батьків у конкретних виховних ситуаціях. Форми і засоби виховання сучасних батьків. Організація батьківської освіти в закладі дошкільної освіти та школі. Створення та використання моделей виховного процесу для батьків: модель групових консультацій, Адлерівська модель, учбово-теоретична модель, модель чуттєвої комунікації, модель, заснована на трансакційному аналізі; їх порівняльна характеристика.

Тема 2.4. Технології залучення батьків до освітнього процесу закладу освіти. Виявлення очікувань батьків – важливий обов'язок керівника закладу освіти. Аналіз особливостей взаємодії з батьками при розв'язанні проблемних ситуацій у закладах дошкільної освіти. Налагодження зворотного зв'язку сім'я – ЗДО для поточного коригування управлінських рішень, забезпечення єдності педагогічних вимог до вихованців, надання допомоги сім'ї у вихованні дітей. Участь батьків у складанні плану розвитку ЗДО. Принципи ефективної взаємодії з батьками -«експертами» в освітньому процесі ЗДО.

5.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		Лекції	Практ.	Самост. робота		Лекції	Практ.	Самост. робота
РОЗДІЛ 1. ПЕДАГОГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ФЕНОМЕН РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ								
Тема 1.1. Педагогічне партнерство у діяльності закладу освіти як передумова розвитку особистості дитини	11	1	2	8	11	0,5	0,5	10
Тема 1.2. Співпраця ЗДО зі школами у забезпеченні наступності освіти	11	1	2	8	11	0,5	0,5	10
Тема 1.3. Наукове забезпечення освіти дітей дошкільного віку	11	2	2	7	11	0,5	0,5	10
Тема 1.4. Державно-громадське та державно-приватне партнерство в управлінні дошкільною освітою у Концепції освіти дітей раннього та дошкільного віку	11	2	2	7	11	0,5	0,5	10
РОЗДІЛ 2. ТЕХНОЛОГІЇ ЗАЛУЧЕННЯ БАТЬКІВ ДО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ								
Тема 2.1. Педагогічна взаємодія з батьками	11	1	2	8	11,5		0,5	11
Тема 2.2. Діагностика виховних можливостей сім'ї	11	1	2	8	11,5		0,5	11
Тема 2.3. Педагогічне просвітництво батьків	11	2	2	7	10,5		0,5	10
Тема 2.4. Технології залучення батьків до освітнього процесу закладу освіти	11	2	2	7	10,5		0,5	10

Консультації	2				2			
Усього годин	90	12	16	60	90	2	4	82

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Педагогічне партнерство у діяльності закладу освіти як передумова розвитку особистості дитини	2	0,5
2	Співпраця ЗДО зі школами у забезпеченні наступності освіти	2	0,5
3	Наукове забезпечення освіти дітей дошкільного віку	2	0,5
4	Державно-громадське та державно-приватне партнерство в управлінні дошкільною освітою у Концепції освіти дітей раннього та дошкільного віку	2	0,5
5	Педагогічна взаємодія з батьками	2	0,5
6	Діагностика виховних можливостей сім'ї	2	0,5
7	Педагогічне просвітництво батьків	2	0,5
8	Технології залучення батьків до освітнього процесу закладу освіти	2	0,5
Разом		16	4

Відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка», ухваленого рішенням вченої ради університету (протокол №10 від 27 квітня 2020 року), затвердженого наказом №178 від 27 квітня 2020 року при оцінюванні результатів навчання з дисципліни «Назва дисципліни» можливо перезарахування балів за результатами неформальної та/або інформальної фахової активності студентів (сертифікована участь в конференціях, тренінгах, написання статей, участь в конкурсах студентських робіт, олімпіадах, тощо) що за тематикою, обсягом і змістом відповідають навчальній дисципліні.

6. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Взаємодія ДНЗ та сім'ї / уклад. О. А. Рудік, І. В. Молодушкіна. Харків : Вид. група «Основа», 2013. 222, [2] с. (Серія «Дошкільний навчальний заклад. Вихователю»).
2. Гаврилюк Н. Г. Використання інноваційних технологій в роботі з батьками. Метод. посібник. 2012. 35 с.
3. Каньоса Н. Г. Теорія та методика співпраці ДНЗ з родинами : Навч.-метод. посібник. Кам'янець-Подільський, 2015. 121 с.
4. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку / Національна академія педагогічних наук України. К. : ФОП Ференець В. Б., 2020. 44 с.
5. Моделювання педагогічного середовища / упоряд. М. О. Люшин. Харків: Видавнича група «Основа», 2012. 22 с.
6. Організація роботи з батьками дітей дошкільного віку: нормативно-правові документи. *Практика управління дошкільним закладом*. 2012. № 2. С.68-75.
7. Сухарева Л. С. Піклуємось разом з батьками. Робота з батьками дошкільників. Харків : Вид. група «Основа»: «Тріада», 2008. 128 с. (Серія: «ДНЗ. Вихователю»)
8. Шаповалова О. В. Роль сім'ї у дошкільній освіті : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 225 с.

Додаткові

1. Грицюк Л. Батьківський комітет – допомога в усьому. *Директор школи*. 2013. № 21. С. 4-14.
2. Денисюк Л., Біт-Давід М. Співпраця з батьками та громадськими організаціями – важлива складова сучасної освіти. *Директор школи*. 2012. № 17. С. 51-57.
3. Журба К. Взаємодія сім'ї і школи у вихованні гідної людини. *Шкільний світ*. 2013. № 18. С. 4-7.
4. Ковтун О. Єдиний освітній простір для педагогів, батьків та їхніх дітей. *Практика управління дошкільним закладом*. 2014. № 4. С. 7-15.
5. Настільна книга керівника дошкільного навчального закладу. Частина 4 / упоряд.: Т. В. Панасюк, Н. М. Курочка. Тернопіль : Мандрівець, 2012. 304 с.
6. Цуркан Л. Форми роботи з батьками. *Директор школи*. 2010. № 5. С. 56-59.